

ŠKOLENÍ POSUZOVATELŮ KRÁLÍKŮ ČÁSLAV 2012

Každoroční školení posuzovatelů králíků se letos odehrálo o víkendu 3. až 4. března opět v areálu čáslavské střední zemědělské školy. Původně se sice mělo uskutečnit až o tři týdny později, ale vzhledem k tomu, že by se termínově krylo se školením mezinárodním, bylo rozhodnuto o jeho posunutí na začátek března. Přes tuto změnu se ho zúčastnilo devětaosmdesát posuzovatelů ze sto dvou evidovaných.

Jednání zahájil předseda Sboru posuzovatelů králíků Ing. Josef Zadina. Přivítal přítomné a vysvětlil jim důvod manipulace s datem konání. Připomněl, že ze vzdělávacího fondu se hradí pouze nocežné, veškeré ostatní výdaje, jako jsou stravné a jízdné, si platí každý sám. Zrekapituloval aktuální stav základny sboru. Po loňském školení ji tvořilo sto jedna posuzovatelů králíků a jeden čestný člen. V červnových závěrečných zkouškách adeptů uspěli tři z patnácti přihlášených, Petr Kulštejn, Petr Matoušek a Jaroslav Šťastný. Ukončení činnosti během uplynulého roku oznámili Václav Gron a Václav Král. Celkový počet tak skončil na čísle sto dva. Dle odevzdaných výkazů bylo zjištěno, že na každého vloni připadalo průměrně něco málo přes jedenáct výstavních akcí. Posuzovatel, který dvakrát po sobě neabsolvuje školení, je až do doby, než bude přítomen na některém z příštích řádných školení, pozastavena možnost hodnotit králíky. V současné době se to týká Ladislava Drahnovského, Jiřího Homoly, Ing. Petry Pajasové a Miroslava Parobka. Předseda poté vyzval k uctění památky bývalého kolegy Stanislava Poláka. Následně se vyjádřil k loňské celostátní výstavě mladých králíků i všeobecné celostátní výstavě, přičemž v jejím případě poukázal na nepříliš zdařilé a důstojné diplomy potvrzující získání titulu Mistr České republiky nebo Šampión České republiky. Vyzdvihnul ovšem obnovenou tradici postřehů zveřejňovaných v časopisu Chovatel, byť ne všichni se v tomto směru zapojují. Názory na úroveň tohoto periodika se různí, kritizuje se snadno, nicméně do značné míry ji mohou podle jeho mínění ovlivnit právě posuzovatelé. Čím více příspěvků od nich bude do redakce proudit, tím více se toho čtenáři o králících dozvědí a zároveň se tímto způsobem může zvyšovat kvalita a čtivost měsíčníku. Komentoval též připravenost adeptů na závěrečné zkoušky, která bývá u mnohých bohužel velmi slabá. Doporučil, aby posuzovatel, k němuž se při výstavě připojí adept, jenž už se zaučuje déle než rok, takovému čekateli vybral dvacet králíků různých plemen a barevných rázů, ponechal ho samostatně je ohodnotit včetně vyplnění oceňovacích lístků, následně po dvou hodinách od něj výsledky odebral a po skončení vlastní práce s ním provedl kontrolu jeho výstupu. Termín letošního školení adeptů včetně závěrečných zkoušek vychází na druhou polovinu června. Včas bude upřesněn.

V rámci dalšího bodu proběhlo blahopřání jubilantům. Každý obdržel čestné uznání i láhev vína a dočkal se hlasitého potlesku znějícího sálem. Padesátin se v tomto roce dožívají Petr Fasora a Ing. Milan Volentier, šedesátin Vladimír Andrlík, Vladimír Maleček, Josef Nykl a Miroslav Parobek, pětadesátin Václav Kratochvíl, Stanislav Maxa a Stanislav Nykl, sedmdesátin Miroslav Pavelka i Václav Uličný a pětasedmdesátin Stanislav Ekrt i čestný člen Jiří Schönfelder.

Po slavnostních chvílích přednesl svou zprávu z pozice předsedy Ústřední odborné komise chovatelů králíků Petr Sirotek. Uvedl, že komise pracuje tak, jak jí dovolí ústřední výbor. Její představitelé mají podle předsedova přesvědčení zdravé myšlenky, které se ovšem stěží zavádějí do praxe. Za hlavní zádrhel považuje současné svazové internetové stránky, které by komise ráda využívala v daleko větší míře, aby na nich mohla pružně podávat nejčerstvější zprávy, avšak je v tomto směru závislá na ústředním výboru. Za výraznější posun kupředu pokládá ustanovení, podle něž budou pořadatelům vrcholových akcí zapůjčovány klece zdarma, což přinese nižší výši klecného pro vystavovatele. Letošní celostátní výstava mladých králíků se uskuteční v Hodoníně. Jednání s organizátory jsou velmi rozumná. Klecné by mělo vyjít na 40 Kč za králíka, katalog na 80 Kč, manipulační poplatek na 50 Kč za vystavovatele a vstupné na 50 Kč. Prodávající by měl dostat za zvíře

takovou cenu, jakou si určí. Desetiprocentní přírážka bude připočítávána kupujícímu. Do budoucna se rýsuje zajímavá možnost v Litovli, kde bude k dispozici nové výstaviště. V roce 2013 se výstava vrátí do Lysé nad Labem a v roce 2014 ji bude hostit právě Litovel. Usiluje se o to, aby se tato akce střídavě konala jednou v Čechách a jednou na Moravě.

Místopředseda králikářské sekce Evropského chovatelského svazu (EE) Herbert Zens pohovořil o změně na postu jejího předsedy. Na místo Dietera Plumanse byl na květnovém zasedání v Maďarsku zvolen Erwin Leowsky z Německa. O blížící se evropské výstavě tam z úst jejího ředitele zaznělo, že organizátoři jsou natolik připraveni, že by akci byli schopni okamžitě spustit. Třetina kapacity lůžek v Lipsku už prý byla v té době rozprodána. Na vystoupení Herberta Zense navázal pozvaný host Ing. Jaroslav Kratochvíl, CSc., jenž z titulu viceprezidenta EE doplnil jím poskytnuté informace. 27. evropská výstava bude otevřena ve dnech 7. až 9. prosince 2012. Návštěvní doba bude v pátek od 12 do 18 hodin, v sobotu od 8 do 18 hodin a v neděli od 8 do 16 hodin. Návoz zvířat je naplánován už na úterý 4. prosince. Posuzování bude vyhrazena středa 5. prosince a čtvrtek 6. prosince. Klecné bude činit 12 € za králíka, manipulační poplatek 12 € na vystavovatele, katalog „osrstěných“ zvířat formátu A5 10 € a katalog „opeřených“ zvířat formátu A5 12 €. Jednodenní vstupné vyjde na 8 €, neomezené na 20 €. Prodej zvířat vypukne v pátek o půl jedné odpoledne. Aby probíhal hladce, bude zapojeno dvacet on-line pokladen. Zakoupené jedince si budou noví majitelé mít možnost okamžitě odvézt. Veterinární podmínky by se neměly oproti předešlé výstavě v Nitře měnit, nejsou však zatím definitivně určeny. Uzávěrka přihlášek bude v případě České republiky 15. září 2012. Průběžné informace se objevují na internetových stránkách <http://www.europaschau-leipzig.de>, <http://www.entente-ee.com> a <http://www.lipsia-rassegefluegel.de>. Další evropské výstavy budou následovat roku 2015 ve francouzských Métách, roku 2018 v dánském Herningu, roku 2021 opět v německém Lipsku a pro rok 2024 je zažádáno o její umístění do rakouského Welsu. K tématu přispěl také člen ústředního výboru Ing. Josef Blokeš, který zúčastněné ubezpečil, že **bude nabídnuta bezplatná doprava zvířat** do a z Lipska. Vedení svozové trasy ještě je v jednání. S případnými návrhy na její vytyčení nebo s nabídkami vhodných autodopravců je možno kontaktovat přímo Ing. Josefa Blokeše. Nově se **nebude českým vystavovatelům formou dotace hradit část klecného**. Vrátil se rovněž k problematice všeobecných celostátních výstav. Na pět let dopředu byla uzavřena smlouva se společností Výstaviště Lysá nad Labem, spol. s r. o., jež bude akci realizovat na vlastní náklady.

Blok zkušeností ze zahraniční odstartoval Jindřich Šíp, který přiblížil průběh nizozemských výstavních akcí. Přítomným při tom promítal poutavě zpracovanou prezentaci plnou fotografií. Ing. Josef Blokeš přidal informace o králikářském dění v Británii a Spojených státech amerických. Vysvětlil také, podle čeho bylo pojmenováno plemeno polish, které je u nás označeno jako zakrslý zaječí a zatím je ve fázi novošlechtění. Dopolední program uzavřel Vlastimil Šimek se zážitky z Německa. I on předstoupil s prezentací fotografií. V podvečer pak své poznatky z ciziny přednesli ještě další posuzovatelé. Tomáš Červinka vyprávěl o německých i rakouských výstavách. Pavel Sikora zmínil zkušenosti z posuzování v Polsku a Milan Kotyza, jež doplnil Ing. Josef Blokeš, se podělil o zážitky z posuzování v Lotyšsku.

Po obědě, při němž se podávala písmenková polévka a vepřové maso s knedlíkem a bílým zelím, přišla na řadu praktická část školení. Posuzovatelé se rozdělili do tří skupin. Každá z nich v průběhu odpoledne prošla třemi stanovišti. K dispozici na nich byli živí králíci. Školiteli se stali Ing. Josef Blokeš, Petr Sirotek a Ing. Josef Zadina. Cílem bylo sjednotit pohledy na určitá plemena i barevné rázy, ale i na některé přednosti či vady.

Na stanovišti Ing. Josefa Blokeše se řešila zejména plemena s pozměněnou strukturou srsti, byť jako první se předvedla samice hototského bílého s výborně utvářenými a pravidelnými očními kroužky, u níž bylo navrženo odměnit ji v páté pozici 19,5 bodem, ba

dokonce plnými 20 body. Pak se srovnání dočkali tři saténoví havanovití, jeden saténový slonovinový červenooký a jeden saténový modrý. Důležité bylo ujasnit si, že u tohoto plemene se v **páté pozici hodnotí pouze saténový lesk**, že vše, co souvisí se zbarvením, patří až do šesté pozice a že u saténových v barvě slonoviny je nažloutlý nádech krycího chlupu vzhledem ke struktuře srsti zcela přirozený, ba žádoucí. Jedinci vykazovali různou intenzitu saténového lesku i rozdílnou kvalitu srsti. Havanovití se mezi sebou lišili barvou krycího chlupu i podsady. Z krátkosrstých králíků se probírali rys rex, činčilový rex a zakrslý činčilový rex. Přestože dalmatinští strakáči rexi nebyli fyzicky přítomni, narazilo se na ně díky dotazu ohledně pigmentovaného drápu či pigmentovaných drápů. Byl vyvozen závěr, že **pigmentovaný dráp (pigmentované drápy) u nich nebude brán jako vada**.

Petr Sirotek měl za úkol proškolit především utváření zádí a také se věnovat králíkům, u nichž se projevuje strakatost. Upozornil, že se stále častěji setkává s mírně i výrazněji sraženými záděmi, ale i s deformacemi páteře. Vyzval, aby se těmto nedostatkům věnovala při hodnocení pozornost, neboť by bylo nežádoucí, aby se takové nešvary rozmáhaly. Mírně sražená zád' či mírná deformace páteře jsou vadami přípustnými, od nichž se odvíjí přiměřený bodový postih. Pokud ovšem jde o výrazné projevy těchto nedostatků, je zapotřebí použít verdikt Výluka. Porovnání se nejprve dočkali dva čeští strakáči modrozlutí. U nich bylo zmíněno, že každá boční skvrna nemusí nutně být dvoubarevná, tedy že zcela v pořádku je třeba i stav, kdy by jedinec měl dvě boční skvrny čistě žluté a jednu čistě modrou. Dva prezentovaní meklenburští strakáči černí dokumentovali pokrok v utváření kresbných znaků u králíků s plášt'ovou kresbou. Školitel zdůraznil, že **chybějící lysinka (neboli tzv. zrcadlo) je přípustnou vadou**. Stejně tak bílá skupina či skvrnka na nose. U dvou perlových králíků bylo poukázáno na rozdíly v intenzitě mezibarvy. Na stole se objevil ještě zakrslý rhönský a po něm dva holandské králíci. Na holandském činčilovém Petr Sirotek dokumentoval vadu mírně sražená zád' a na holandském modrém vysvětloval, jak správně posuzovat utváření manžet.

I u Ing. Josefa Zadiny přišli na řadu převážně králíci s pozměněnou strukturou srsti. Vzájemné komparaci byli na úvod podrobeni dva rexi v barvě modrá činčila. Pak se rozvinula debata týkající se dvou malých beranů divoce zbarvených. Jeden se pohyboval kvůli výskytu bílých chloupků v barvě krycího chlupu na hranici vyloučení, druhému naopak někteří navrhovali až 96,0 bodů. Z dlouhosrstých králíků se předvedla angora bílá červenooká a dva zakrslí liščí bílí červenoočí. Vzhledem k tomu, že Ing. Josef Zadina dlouhá léta angory choval, jeho výklad k nim byl pro přítomné velmi obohacující.

V neděli se nastřádané poznatky sesumarizovaly v **závazné pokyny**, jak v konkrétních situacích postupovat při posuzování. Kromě toho byly zodpovězeny dotazy, z nichž rovněž vzešly závěry. Vše je uvedeno v následujícím přehledu:

- 1) Bílá spodina pírků u burgundských králíků se nebude považovat za vadu.
- 2) Bílá podsada v okolí pohlaví se u divoce zbarvených a činčilových králíků nebude považovat za vadu.
- 3) Pigmentovaný dráp (či drápy) u dalmatinských strakáčů rexi se nebude považovat za vadu.
- 4) Pokud bude u králíků s holandskou kresbou jakkoliv zasahovat pigmentovaná část na pánevní končetině (či na obou končetinách) až k prstům, budou vyloučeni, a to přesně v souladu s tím, jak uvádí vzorník.
- 5) Je zapotřebí dbát na posuzování průběhu páteře a všimnout si i toho, zda páteř není deformovaná či zád' sražená.
- 6) U mladých samců, nebudou-li mít zcela vyvinuté pohlaví, se bude s ohledem na to, že se u nich s přibývajícím věkem může stav změnit, postupovat tak, že budou-li mít vyvinutá varlata, která budou obě spuštěna do šourku, avšak ještě nebudou mít zcela vyvinutý pyj,

obdrží verdikt **Neklasifikován**. Pokud ještě nebudou mít zcela vyvinutý ani pyj, ani obě varlata sestoupená do šourku, obdrží výrok **Výluka**.

7) Předpoklady u mláďat, která jsou vystavena jako jednotlivci, se smí udělovat jen na celostátních výstavách mladých králíků. Na všech ostatních akcích obdrží taková zvířata **pouze slovní klasifikaci**, v žádném případě ne bodový předpoklad. Pořadatelé výstav nejsou v tomto směru oprávněni požadovat po posuzovatelích cokoliv jiného, musí se přizpůsobit liteře vzorníku.

8) Bodové předpoklady se u mláďat, která jsou zařazena do kolekcí, zapisují na oceňovací lístky jednotlivců i kolekcí bez závorek.

9) Maximální stáří jedince zařazeného do kolekce chovná skupina je tři roky. Králík nesmí být starší tří let. Hranice tedy je tři roky a nula měsíců. Jako příklad lze vzít akci konanou v dubnu roku 2012. Kolekce chovná skupina na ní bude vystavovateli uznána pouze v případě, že její členové budou narozeni nejpozději v dubnu roku 2009 (včetně).

10) Po nesrovnalostech v předchozích letech je nutné připomenout, že **letopočtu v tetování levého ucha přísluší vždy pouze jedna jediná číslice**, a to ta poslední, tedy nikoliv dvojčíslí. Kupříkladu bude-li mláďe narozeno v dubnu roku 2012, jediná správná podoba tuzemských tetovacích značek levého ucha u něj je C 4-2.

V neděli ráno MVDr. Miloslav Martinec vyložil novelu veterinárního zákona, podle níž nebudou svody zvířat, která nejsou evidována dle plemenářského zákona, tedy i králíků, podléhat státnímu veterinárnímu dozoru. To znamená, že je jen na pořadatelích, zda vůbec a jakým způsobem budou kontrolovat, jestli králíci byli vakcinováni proti moru a myxomatóze. Doporučení nicméně je takové, aby tak činili a vyžadovali si k nahlédnutí třeba platební výměr, jež chovatel dostává od veterinárního lékaře. Zmínil se také o výsledcích výzkumů v oblasti moru králíků a enteropatie. Zjistilo se, že virus moru mutuje, takže je skutečně vhodné dbát na prevenci formou vakcinace. Poradil, aby králík byl přeočkován proti moru vždy po šesti měsících. Co se týče enteropatie, doposud se nepodařilo zjistit přesného původce, i když se předpokládá, že půjde o bakterie rodu Clostridium. Po příspěvku MVDr. Miloslava Martince vystoupila Dana Caithamlová, která se vyjádřila k práci s mládeží, a ústřední registrátor Václav Chmelík, jenž uvedl stav jím zaregistrovaných králíků. Pro časopis Chovatel připraví přehled. Závěrečná pasáž patřila Vlastimilu Šimkovi doplňovanému Jiřím Jahodou, který posluchače seznámil s možností využití moderních technologií při organizování výstav. Mluvené slovo opět doplňoval promítáním powerpointové prezentace.

Posledního bodu se zhostil Ing. Josef Zadina, jenž poděkoval za hojnou účast a za pozornost, načež vystoupili ještě Petr Sirotek a Jaroslav Verner, kteří jménem svým i všech zúčastněných vyslovili poděkování předsedovi Sboru posuzovatelů králíků za perfektní zajištění školení. Následoval už jen potlesk. I za rok se školení navrátí v první polovině března do Čáslavi. Prostředí tamější střední zemědělské školy se pro jeho potřeby zdá být ideálním.

Z pověření ÚOKK PhDr. Jan JIRKŮ